

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Barne- og ungdomsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

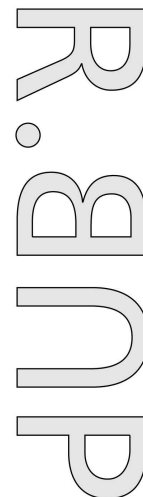
Vår dato
10.01.2011

Vår referanse
2010-119

Saksbehandler
Ketil Eide

Deres dato
11.10.2010

Deres referanse
201000912-/ESHS

Høringsuttalelse om styrket tilsyn med ivaretagelse av samiske barns språk og kultur i barnevernet (forslag til forskriftsendringer)

Vi viser til brev av 11.10.2010 vedrørende hørings sak vedrørende styrket tilsyn med ivaretagelse av samiske barns språk og kultur i barnevernet.

Regionsenter for barn og unges psykiske helse, Helseregion Øst og Sør, er positive til intensjonen og forslagene til forskriftsendringer i høringsutkastet om å styrke samiske barns mulighet og rett til å bevare sitt morsmål og kulturelle tilhørighet når de er under barnevernets omsorg. Vi er i utgangspunktet også positive til forskriftsendringene som skal gjelde alle minoritetsgrupper. Språk og kulturell tilhørighet er viktige elementer i barnas utvikling og framtidige muligheter knyttet til sosial integrasjon i majoritetssamfunnet og for tilhørighet til minoritetsetnisk gruppe, både for samiske barn og andre barn med minoritetsbakgrunn.

RBUP Øst og Sør vil særlig trekke fram betydningen av at høringsutkastet understreker at barnets beste skal være et overordnet prinsipp også når det skal tas tilbørlig hensyn til barnets etniske, religiøse, kulturelle og språklige bakgrunn. Likeledes at det kan være nødvendig med tilrettelagte tilbud i barnevernet, både overfor samiske barn og andre barn med minoritetsbakgrunn. Det er også positivt at høringsutkastet understreker at det er en forutsetning at fosterforeldre kan vise barnet nødvendig respekt og forståelse ut fra barnets egenart og kulturelle bakgrunn. Vi vil understreke at disse prinsippene må gjelde alle typer omsorgsplasseringer av barn med minoritetsbakgrunn, enten de er plassert i majoritetsbasert omsorg (etnisk norsk familie) eller i minoritetsbasert omsorg (familier som har samme etniske og kulturelle bakgrunn som barna).

RBUP Øst og Sør vil påpeke noen problemstillinger knyttet til høringsutkastets forslag om forskriftsendringene som skal gjelde alle minoritetsgrupper. En problemstilling som kan oppstå er hvor grensene går for anerkjennelse av kulturelle forskjeller i

barneomsorgen. Høringsutkastet sier ikke noe om dette. Slike spørsmål kan knyttes til høringsutkastets vurderinger om hva som er til barnets beste. Vi viser til hvordan Redd Barna og FN's høykommisær for flyktninger (UNHCR) har kommentert dette i sin felles erklæring¹ om god praksis i arbeidet med enslige mindreårige flyktninger, hvor det står: "*Det er av avgjørende betydning at enslige mindreårige får mulighet til å bevare sitt morsmål og sine bånd til kultur og religion. Omsorgstilbud, helsetjenester og utdanningstilbud må avspeile deres kulturelle behov. Det gjelder samtidig å forhindre at barna utsettes for kulturelle tradisjoner som er skadelige og diskriminerende*". (UNHCR/Redd barna 2004:8, Grunnprinsipper B.4. Respekt for kulturell identitet) (vår understreking)

En annen problemstilling kan knyttes til selve tilsynsoppdraget og prosessen med utvelgelse av hvem som skal gjennomføre tilsynet av omsorgen for barn med minoritetsbakgrunn. Dette diskuteres i høringsutkastet gjennom å påpeke at det avgjørende er hvem som er best egnet som tilsynsfører, og ikke nødvendigvis at det er en tilsynsfører med samme kulturelle og etniske bakgrunn som barnet. Det understrekes likevel at det skal tilstrebes at tilsynsfører har tilsvarende kulturelle eller språklige tilhørighet som barnet, eller kompetanse i barnets språk eller kultur. Vi er enige i dette, men vil her påpeke at den myndigheten som skal vurdere tilsynsførers egnethet, i dette tilfelle den kommunale barneverntjenesten, også bør inneha en viss kulturell kompetanse om kulturelt mangfold og nasjonal tilhørighet.

Mange av de minoritetsgruppene som er bosatt i Norge har bakgrunn fra svært heterogene samfunn som ofte består av mange etniske og språklige grupper. Kultur og etnisk tilhørighet kan av den grunn ikke nødvendigvis likestilles med nasjonal tilhørighet. Konflikter mellom ulike etniske grupper innenfor nasjonale grenser kan ofte være bakgrunn for flukt og migrasjon. Det er et viktig prinsipp, slik dette også påpekes i høringsutkastet, at det legges vekt på å finne fram til en person som barnet har, eller kan få nødvendig tillit til og som har særlig forutsetninger for å kunne utføre tilsynsoppgaven i forhold til det aktuelle barnet.

Med vennlig hilsen

Arild Bjørndal
direktør

Ketil Eide
forsker

¹ UNCHR og Save the Children (2004): "*Enslige mindreårige i Europaprogrammet. Erklæring om god praksis*". Tredje utgave